

วิธิตำเนินการวิจัย

วิธิตำเนินการวิจัย ที่เสนอในบทนี้ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
2. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม ได้แก่
1. กลุ่มศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จำนวน 75 คน
 2. กลุ่มผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จำนวน 147 คน
- รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 222 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างโดยศึกษากระบวนการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามกรอบแนวคิดของรัสเซล ที เกรก (Russel T. Gregg) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน คือ

1. การตัดสินใจสั่งการ (Decision making)
2. การวางแผน (Planning)
3. การจัดองค์การ (Organizing)
4. การติดต่อสื่อสาร (Communicating)
5. การใช้อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน (Influencing)
6. การประสานงาน (Coordinating)
7. การประเมินผลงาน (Evaluating)

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทั้ง 7 ขั้นตอน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวน 56 ข้อ ดังนี้

การตัดสินใจสั่งการ	มีคำถาม	8 ข้อ	คือจากข้อ	1 - 8
คิดเป็นร้อยละ 14.29	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การวางแผน	มีคำถาม	10 ข้อ	คือจากข้อ	9 - 18
คิดเป็นร้อยละ 17.85	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การจัดองค์การ	มีคำถาม	8 ข้อ	คือจากข้อ	19 - 26
คิดเป็นร้อยละ 14.29	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การติดต่อสื่อสาร	มีคำถาม	9 ข้อ	คือจากข้อ	27 - 35
คิดเป็นร้อยละ 16.07	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การใช้อิทธิพลฯ	มีคำถาม	8 ข้อ	คือจากข้อ	36 - 43
คิดเป็นร้อยละ 14.28	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การประสานงาน	มีคำถาม	7 ข้อ	คือจากข้อ	44 - 50
คิดเป็นร้อยละ 12.50	ของข้อคำถามทั้งหมด			
การประเมินผลงาน	มีคำถาม	6 ข้อ	คือจากข้อ	51 - 56
คิดเป็นร้อยละ 10.71	ของข้อคำถามทั้งหมด			

ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเลือกตอบ 1 คำตอบจาก 5 ตัวเลือก ดังนี้

- 4 = ระดับการปฏิบัติมากที่สุด หรือปฏิบัติเป็นประจำและสม่ำเสมอ
- 3 = ระดับการปฏิบัติมาก หรือปฏิบัติไม่เป็นประจำ แต่ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 2 = ระดับการปฏิบัติน้อย หรือปฏิบัติเป็นครั้งคราว ไม่สม่ำเสมอ
- 1 = ระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด หรือปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
- 0 = ไม่ได้ปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปัญหา เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของสำนักงาน-ศึกษาธิการจังหวัด ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) มีจำนวน 30 ข้อ ดังนี้

ปัญหาการตัดสินใจสั่งการ	มีคำถาม	4 ข้อ	คือจากข้อ	1 - 4
คิดเป็นร้อยละ	13.33	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการวางแผน	มีคำถาม	5 ข้อ	คือจากข้อ	5 - 9
คิดเป็นร้อยละ	16.67	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการจัดองค์การ	มีคำถาม	5 ข้อ	คือจากข้อ	10 - 14
คิดเป็นร้อยละ	16.67	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการติดต่อสื่อสาร	มีคำถาม	4 ข้อ	คือจากข้อ	15 - 18
คิดเป็นร้อยละ	13.33	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการใช้อิทธิพลฯ	มีคำถาม	4 ข้อ	คือจากข้อ	19 - 22
คิดเป็นร้อยละ	13.33	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการประสานงาน	มีคำถาม	4 ข้อ	คือจากข้อ	23 - 26
คิดเป็นร้อยละ	13.33	ของข้อคำถามทั้งหมด		
ปัญหาการประเมินผลงาน	มีคำถาม	4 ข้อ	คือจากข้อ	27 - 30
คิดเป็นร้อยละ	13.33	ของข้อคำถามทั้งหมด		

ผู้วิจัย ได้กำหนดระดับของปัญหา โดยให้ผู้ตอบพิจารณา 5 ตัวเลือก คือ

- 4 = ระดับของปัญหามากที่สุด
- 3 = ระดับของปัญหามาก
- 2 = ระดับของปัญหาน้อย
- 1 = ระดับของปัญหาน้อยที่สุด
- 0 = ไม่มีปัญหา

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงาน และพิจารณาเลือกศึกษากระบวนการบริหารงานตามกรอบแนวคิดของ รัสเซล ที เกรก (Russel T. Gregg)

2. วิเคราะห์ขอบเขตของการศึกษา กำหนดกรอบแนวคิด และเขียนข้อกระทง (Item) นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา และครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด

3. สร้างข้อกระทงคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามหลักการดังกล่าว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเลือกข้อความที่เหมาะสม และเพิ่มเติมข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหายิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา ดังปรากฏรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อทำการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของศึกษาธิการจังหวัด และผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม และขอให้ตอบกลับคืนทางไปรษณีย์ ภายใน 4 สัปดาห์ โดยได้ส่งแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 222 ฉบับ ได้กลับคืน และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 199 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.64 ของประชากรทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้กลับคืน

ประชากร	แบบสอบถาม		คิดเป็น ร้อยละ
	ส่งไป	ได้กลับคืน	
ศึกษาธิการจังหวัด	75	64	85.33
ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด	147	135	91.84
รวม	222	199	89.64

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนแล้ว และดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า แบบสอบถามทุกฉบับมีค่าตอบที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 89.64 จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล และคำนวณค่าสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก ศูนย์สารสนเทศ กระทรวงศึกษาธิการ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 1 วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลด้วยการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในตอนที่ 2 นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

การปฏิบัติมากที่สุดหรือปฏิบัติเป็นประจำและสม่ำเสมอ	เทียบคะแนน	4
การปฏิบัติมากหรือปฏิบัติไม่เป็นประจำ แต่ปฏิบัติบ่อยครั้ง	เทียบคะแนน	3
การปฏิบัติน้อยหรือปฏิบัติเป็นครั้งคราว ไม่สม่ำเสมอ	เทียบคะแนน	2
การปฏิบัติน้อยที่สุดหรือปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	เทียบคะแนน	1
ไม่มีการปฏิบัติเลย	เทียบคะแนน	0

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย เพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ย ในแต่ละช่วงคะแนนดังนี้

3.50 - 4.00	หมายความว่า	มีการปฏิบัติมากที่สุดหรือปฏิบัติเป็นประจำและสม่ำเสมอ
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติมากหรือปฏิบัติไม่เป็นประจำ แต่ปฏิบัติบ่อยครั้ง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติน้อยหรือปฏิบัติเป็นครั้งคราว ไม่สม่ำเสมอ
0.50 - 1.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
0.00 - 0.49	หมายความว่า	ไม่มีการปฏิบัติเลย

3. ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหากระบวนการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในตอนที่ 3 นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	เทียบกับคะแนน	4
ระดับปัญหามาก	เทียบกับคะแนน	3
ระดับปัญหาน้อย	เทียบกับคะแนน	2
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	เทียบกับคะแนน	1
ไม่มีปัญหาเลย	เทียบกับคะแนน	0

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละช่วงคะแนน

ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีปัญหามาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
0.50 - 1.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
0.00 - 0.49	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาเลย